

CLICK, SCROLL, CONECTARE – ȘI ECHILIBRU

Bunăstarea digitală a copiilor în
contexte educaționale din Europa

REZUMAT

REZUMAT

În 2025, Fundația Vodafone și Salvați Copiii au lansat la nivel european un proiect de competențe digitale și reziliență pentru copiii cu vârste cuprinse între 9 și 16 ani. Inițiativa urmărește depășirea unui nivel de alfabetizarea digitală de bază în rândul copiilor prin promovarea unei interacțiuni online sigure, etice și încrezătoare. Implementat în opt țări ca parte a programului Skills Upload Jr al Fundației Vodafone, proiectul abordează probleme critice precum siguranța online, drepturile digitale și comportamentul responsabil și este construit pe cadrul SMILE – Securitate, Management, Identitate, Alfabetizare și Empatie – sprijinind bunăstarea digitală și reziliența copiilor printr-o abordare incluzivă bazată pe recunoașterea de drepturi.

Studiul de față, realizat în parteneriat de cele două organizații, explorează și oferă o înțelegere holistică asupra bunăstării digitale a copiilor din întreaga Europă. Obiectivele studiului au fost cartografierea situației existente și identificarea lacunelor în furnizarea și livrarea serviciilor. O atenție deosebită a fost acordată identificării oportunităților de îmbunătățire a cadrelor de protecție, de promovare a unei experiențe digitale incluzive și responsabilizate pentru toți copiii. Acest raport prezintă concluziile unei analize semi-sistematice de literatură academică și literatură gri, combinată cu interviuri ale unor experți și actori cheie. Pe baza căutărilor în bazele de date și a unei liste de documente și materiale recomandate de experți, au fost inițial analizate un total de 112 surse, dintre care 53 au fost selectate pentru o analiză aprofundată. Opiniile copiilor au fost integrate prin date secundare extrase din studii de cercetare specifice axate pe copii, în special studii realizate anterior de birourile Salvați Copiii din România, Spania și Danemarca. Aceste informații au oferit un context valoros și au contribuit la fundamentarea analizei pe experiențele trăite de copii.

Au fost realizate patru interviuri cu experți din mediul academic, din domeniul dezvoltării politicilor publice, al societății civile și din domeniul advocacy, reprezentând o gamă diversă de perspective asupra temei bunăstării digitale a copiilor. Experții intervievați au fost Rhiannon-Faye McDonald (supraviețuitoare a abuzurilor online și offline și șefa departamentului de advocacy la Fundația Marie Collins [MCF]), Charlotte Aynsley (fondatoare și CEO al Rethinking Safeguarding), Tyler Shores (director al programului ThinkLab al Universității din Cambridge) și Silke Müller (directoare de școală, autoare și susținătoare a bunăstării digitale a copiilor). Acest studiu pune bazele dezvoltării componentei de advocacy din parteneriatul încheiat între Fundația Vodafone și Salvați Copiii.

Constatări principale

În ultimul deceniu, Uniunea Europeană a dezvoltat cel mai cuprinzător cadru de protecție digitală pentru copiii din lume, construit pe principiile drepturilor copilului și susținut de inițiative legislative consistente, cum ar fi Regulamentul general privind protecția datelor (RGPD) și Legea privind serviciile digitale (DSA). Acestea impun respectarea confidențialității din momentul proiectării, responsabilitatea platformei și protecția împotriva conținutului dăunător, oferind în același timp instrumente de aplicare a legii. În ciuda progreselor, există în continuare disparități în întreaga UE, un peisaj fragmentat în ceea ce privește verificarea vârstei utilizatorilor, moderarea conținutului și alfabetizarea digitală. Noua aplicație de confirmare a vârstei la nivelul UE și Setul de instrumente pentru verificarea vârstei își propun să armonizeze standardele, dar, fără un design flexibil și incluziv, riscă să excludă copiii vulnerabili. În mod similar, moderarea conținutului rămâne inegală, expunerea la conținut dăunător variind dramatic între țări.

Riscurile emergente, inclusiv materialele cu abuzuri sexuale asupra copiilor generate de inteligența artificială, deepfake-urile și algoritmi de recomandări dăunătoare, depășesc capacitatea de adaptare a instrumentelor de reglementare. Deși Legea privind inteligența artificială și Legea privind serviciile digitale își propun să abordeze aceste riscuri, procesul în sine este în formare. O aliniere mai puternică cu interesul copilului, cu drepturile copilului în general și cu o participare semnificativă a copiilor este necesară pentru a adapta cadrul de funcționare pentru viitor. O abordare consecventă, bazată pe drepturi, care să evolueze continuu, va fi esențială pentru a ține pasul cu viteza, amploarea și gradul de sofisticare al noilor riscuri din mediile digitale.

Copiii din Europa sunt din ce în ce mai expuși factorilor de stres digital, cum ar fi hărțuirea cibernetică, dezinformarea, elementele de design care creează dependență și comparațiile sociale dăunătoare, toate acestea contribuind la creșterea nivelului de anxietate, depresie și probleme de comportament. Conținutul dăunător, de la discursul instigator la ură la imagini violente, este răspândit, iar experții avertizează asupra influenței tot mai mari a misoginismului, a normelor de gen dăunătoare și a deepfake-urilor. Genul influențează semnificativ experiențele online ale copiilor: fetele se confruntă cu o presiune mai mare asupra imaginii corporale, hărțuire sexuală și expunere la conținut degradant, în timp ce băieții riscă să adopte norme dăunătoare prin intermediul mass-media violente sau exploatare, abuzurile rămânând adesea neraportate de teama stigmatizării.

Copiii proveniți din medii minoritare, cum ar fi tinerii LGBTQIA+, copiii de culoare sau cei cu tulburări de neurodezvoltare se confruntă cu riscuri sporite online, inclusiv hărțuire bazată pe identitate, excludere și dezinformare. Aceste daune sunt adesea subestimate în politici publice și educație, în ciuda impactului lor asupra sănătății mintale și a siguranței. Pe măsură ce standardele dăunătoare se răspândesc rapid online, există o nevoie urgentă de strategii de bunăstare digitală care să fie incluzive, să țină cont de traume și să răspundă la experiențele și identitățile diverse ale copiilor, asigurând medii digitale sigure și de susținere pentru toți.

Pe măsură ce mediile digitale devin esențiale în viața copiilor, este important să recunoaștem că nevoile copiilor sunt într-o continuă evoluție, iar sprijinul pe care vrem să îl acordăm trebuie să fie adaptat la circumstanțele și experiențele lor specifice. Daunele digitale pot afecta toți copiii, necesitând abordări nuanțate și centrate pe copil. Aceste abordări ar trebui să recunoască atât capacitățile, cât și reziliența copiilor atunci când se conturează politici, sisteme de sprijin și intervenție.

Spania, fată, 16 ani: Problema este că, dacă o femeie postează ceva, este deja percepută ca fiind provocatoare sau că face ceva greșit, dar dacă un bărbat postează același lucru, este cel mai tare din lume.

Salvați Copiii Spania, 2024

Există o recunoaștere tot mai mare în întreaga UE a faptului că școlile trebuie să depășească limitele obiectivelor academice pentru a sprijini bunăstarea digitală holistică a copiilor. O abordare corectă include promovarea alfabetizării digitale, a siguranței și a sănătății mintale prin intermediul programelor școlare, a formării profesorilor și a inițiativelor derulate la nivelul întregii școli. Cadrele UE, precum Planul de acțiune pentru educația digitală, DigComp și Educația pentru cetățenie digitală, își propun să formeze elevi cu competențe digitale esențiale, în timp ce țările implementează inițiative naționale pentru a promova un comportament online responsabil și rezilient. Cu toate acestea, în acest moment implementarea este lipsită de consistență, adesea confruntată cu provocări sistemice mai ample, cum ar fi resursele limitate, constrângerile de timp, formarea insuficientă a profesorilor și lipsa de aliniere la programele școlare. Copiii raportează adesea o lipsă a cunoștințelor esențiale privind dezinformarea, confidențialitatea datelor și profilarea algoritmică, în timp ce profesorii menționează drept bariere formarea inadecvată și îndrumările neclare.

Copiii înșiși solicită mai multă claritate și sprijin pentru navigarea în lumea digitală, inclusiv în înțelegerea modului în care sunt utilizate datele lor și în dezvoltarea alfabetizării media. În ciuda unor programe și instrumente eficiente (de exemplu, SELFIE¹, DETECT), cea mai mare parte a formării cadrelor didactice rămâne fragmentată și se bazează adesea pe campanii derulate pe termen scurt de ONG-uri, mai degrabă decât pe politici sistemice. Integrarea bunăstării digitale în programele școlare naționale, consolidarea capacității cadrelor didactice, abordărilor participative și la nivelul întregii școli sunt esențiale pentru a adresa riscurile digitale și a promova bunăstarea elevilor. Cu toate acestea, disparitățile în ceea ce privește infrastructura și resursele au ca urmare inechități, în special în comunitățile defavorizate, de aici și nevoia vitală de a investiți în strategii educaționale incluzive și durabile, care să țină seama de viața digitală a tuturor copiilor.

Promovarea bunăstării digitale a copiilor nu poate fi făcută doar prin intervenții izolate, ci mai degrabă necesită o abordare sistemică care să integreze bunăstarea digitală în structurile mai ample, care susțin viața copiilor. Recunoscând că experiențele digitale nu pot fi separate de experiențele copiilor în general, sprijinirea bunăstării lor digitale trebuie integrată în

mediile cotidiene în care copiii cresc și se dezvoltă, structurată în jurul familiilor, școlilor, comunităților și cadrelor de politici ale acestora. Această abordare trebuie să fie centrată pe copil, bazată pe drepturi, ținând seama de vocile copiilor și susținută de acțiuni coordonate între sectoarele implicate. În cele din urmă, bunăstarea digitală ar trebui văzută ca o responsabilitate comună, integrată în sistemele care modelează viața copiilor, atât online, cât și offline.

Adoptarea unei perspective a drepturilor copiilor

Copiii consideră din ce în ce mai mult tehnologia digitală ca fiind esențială pentru înțelegerea drepturilor lor, considerând accesul la internet o nevoie fundamentală legată de educație, identitate, angajare și participarea lor în societăți diverse (Third și Moody, 2021). Aceștia recunosc mediul digital ca fiind un factor esențial pentru dezvoltarea personală și oportunitățile viitoare, atât în viața lor personală, cât și în aspirațiile lor profesionale. Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului (UNCRC) subliniază faptul că politicile, tehnologiile și serviciile digitale trebuie să acorde prioritate interesului copilului. Copiii nu sunt doar utilizatori pasivi, ci și titulari activi de drepturi, iar vocile lor trebuie luate în considerare în modelarea mediului digital. Comentariul general nr. 25 (2021) al UNCRC subliniază faptul că drepturile copiilor, inclusiv la viață privată, participare și protecție, trebuie respectate online, la fel ca în offline.

Găsirea unui echilibru între dreptul copiilor la protecție și libertăți precum exprimarea și accesul la informație necesită o elaborare de politici publice nuanțate. Măsuri excesiv de restrictive, cum ar fi interdicțiile generale, pot submina fără intenție eforturile de promovare a bunăstării digitale a copiilor. Copiii solicită, de asemenea, transparență din partea companiilor și o reglementare mai strictă pentru a combate practici de exploatare precum monetizarea datelor și publicitatea excesivă. În ciuda creșterii gradului de conștientizare, legile naționale

**Regatul Unit, fată, 17 ani:
Drepturile digitale sunt
drepturi ale omului. Nu ar
trebui să fie un
schimb comercial.** ”

Third and Moody, 2021

rămân adesea în urma naturii transfrontaliere a serviciilor digitale, iar companiile pot alege profitul în detrimentul intereselor copiilor. Principiile de afaceri privind drepturile copilului și instrumentele sistematice, cum ar fi evaluările impactului asupra drepturilor copilului (CRIA), pot determina ca tehnologiile emergente să respecte și susțină drepturile copiilor de la bun început. Pentru a proteja și promova drepturile copiilor online, guvernele trebuie să adopte strategii comune, bazate pe drepturi, aliniate la standardele internaționale. Mecanisme mai puternice de coordonare și de aplicare a legii sunt esențiale pentru a asigura o implementare consecventă în toate țările și platformele.

Recomandări:

Acordați prioritate drepturilor digitale ale copiilor prin dezvoltarea unor linii directoare și resurse naționale cuprinzătoare care să recunoască și să susțină în mod explicit aceste drepturi în mediile online. Astfel de eforturi ar trebui să se alinieze la standardele internaționale, inclusiv la Comentariul general nr. 25 al UNCRC, pentru a asigura o abordare consecventă și bazată pe drepturi.

Stabilirea unor mecanisme de implementare mai puternice care să asigure conformitatea pe toate platformele și jurisdicțiile și consolidarea mecanismelor transfrontaliere de aplicare a legii, pentru a elimina lacunele în materie de reglementare.

Prioritizarea vocilor copiilor și recunoașterea influenței lor

Participarea semnificativă a copiilor este crucială în modelarea unor medii digitale care să reflecte drepturile, nevoile și experiențele lor. În loc să fie văzuți ca utilizatori pasivi, copiii trebuie recunoscuți ca fiind contribuitori activi la elaborarea politicilor, educației și designului tehnologiei. Experții au fost de acord că majoritatea adulților, fie că sunt educatori, familii sau factori de decizie, au o înțelegere limitată a experiențelor online ale copiilor. Motivele pot fi, spre exemplu, utilizarea de platforme diferite față de cele utilizate de copii sau interacțiunile cu conținut diferit pe aceeași platformă, în funcție de ceea ce selectează algoritmi pentru diferite profiluri. Deși implicarea tinerilor este în creștere, aceasta rămâne inegală, doar câteva țări permițând structuri formale de co-creare. Adevărata participare presupune nu doar consultarea copiilor, ci și implicarea lor directă și semnificativă în procesele decizionale. Conștientizarea lor cu privire la riscurile online, dorința de îndrumare în detrimentul restricțiilor și înțelegerea nuanțată a interacțiunilor digitale arată că acești copii sunt experți în sine.

Copiii mai mici și copiii cu dizabilități sunt adesea excluși din această abordare participativă. Politicile tind să-i considere pe utilizatorii mai tineri doar ca beneficiari ai protecției, limitând oportunitățile de a le dezvolta reziliența și influența. Problemele de accesibilitate marginalizează și mai mult copiii cu dizabilități, din cauza accesului limitat la instrumente de asistență și a lipsei de cercetare și design incluziv. Pentru a se asigura că toți copiii sunt auziți, mecanisme precum consiliile școlare, grupurile de tineri și sesiunile de feedback cu autoritățile de reglementare trebuie integrate în guvernarea digitală. Atunci când copiii văd că opiniile lor duc la schimbări concrete, sunt mai predispuși să se implice, să raporteze problemele și să contribuie la conturarea unui viitor digital mai sigur.

Recomandări:

Asigurați participarea semnificativă și continuă a copiilor la elaborarea politicilor publice, cu structuri clare și sesiuni de feedback care să arate modul în care contribuția copiilor influențează deciziile, în special în domeniul siguranței digitale, educației și reglementării.

Creați în comun materiale de politici accesibile și prietenoase cu copiii, care să reflecte experiențele diverse ale copiilor, inclusiv ale celor cu dizabilități, pentru a sprijini implicarea informată și incluzivă în guvernarea digitală.

Consolidarea sistemelor pentru crearea unui mediu favorabil

Promovarea bunăstării digitale a copiilor în Europa necesită o abordare holistică, de consolidare a sistemelor, care depășește intervențiile fragmentate sau specifice. Bazate pe cadrul socioecologic, atât modelele de protecție a copilului, cât și cele care vizează întreaga școală pun accent pe eforturi coordonate la toate nivelurile - individual, interpersonal, instituțional și sistemic. Aceste modele promovează alfabetizarea digitală, controlul emoțiilor și comportamentele online sigure, asigurând în același timp politici și practici incluzive și sustenabile în școli, comunități și sisteme naționale.

66 Trecerea de la retorică la practică necesită un angajament al întregului ecosistem, care să cuprindă guvernul, industrii, școli, familii și societatea civilă, pentru a finanța, coordona și normaliza o viziune holistică asupra bunăstării digitale a copiilor.

interviu Rhiannon-Faye McDonald, mai 2025

Pilonii cheie ai acestei abordări sunt dezvoltarea profesională a profesorilor și educatorilor în domeniul alfabetizării digitale, rezilienței și bunăstării, alături de implicarea activă a părinților și îngrijitorilor, care joacă un rol crucial în modelarea experiențelor digitale ale copiilor. Cercetările arată că cele mai eficiente strategii de bunăstare digitală sunt create în comun prin parteneriate puternice între familii și școli. Cu toate acestea, atât educatorii, cât și îngrijitorii se simt nepregătiți pentru a sprijini copiii, acuzând lacune în cunoștințe și lipsă de încredere. Copiii înșiși solicită investiții mai mari în educarea adulților de încredere cu privire la riscurile online, platforme și strategii de protecție. Inițiativele de succes promovează spații lipsite de prejudecăți pentru dialog și colaborare, împuternicind îngrijitorii ca facilitatori relaționali, mai degrabă decât ca monitori, și asigurând un sprijin constant pentru copii, atât acasă, cât și la școală. Alfabetizarea digitală de înaltă calitate este importantă și, ca parte a unei abordări de consolidare a sistemului, ar trebui să meargă mână în mână cu principiile de siguranță prin proiectare, responsabilitatea tehnologică și responsabilități mai ample ale ecosistemului pentru diverșii actori care mențin o experiență digitală sigură și echilibrată pentru copii și tineri.

Recomandări:

Încurajați abordările de consolidare a sistemului și cele la nivelul întregii școli care integrează bunăstarea digitală în politici, medii de învățare și strategii mai ample de sănătate mintală și incluziune. Bunăstarea digitală trebuie să fie integrată în cultura, etosul, politicile și rutinele zilnice ale școlii. Aceasta include, de asemenea, colaborarea atât cu părțile interesate, cât și cea intersectorială, de exemplu, prin parteneriate între școli și profesioniști în sănătate mintală, furnizori de EdTech și organizații de alfabetizare media.

Consolidați formarea și dezvoltarea profesională a profesorilor (și, prin asociere, a părinților/îngrijitorilor) în domeniul bunăstării și siguranței online, angrenarea familiilor și promovarea unor parteneriate solide între școală și părinți prin implicarea părinților/îngrijitorilor în inițiativele de bunăstare digitală prin instruire, ateliere și proiecte comune.

Integrarea online – Recunoașterea interconexiunii dintre online/offline

Există o recunoaștere tot mai mare a faptului că viața digitală și cea fizică a copiilor sunt profund interconectate, formând un continuum care necesită intervenții integrate, mai degrabă decât izolate. O abordare școlară completă a bunăstării digitale, aprobată de Comisia Europeană și UNESCO, pledează pentru integrarea siguranței online în programele existente privind bullying-ul, sănătatea sexuală și educația relațională, pentru a transmite mesaje consecvente privind demnitatea, consimțământul și respectul reciproc, atât în contexte online, cât și offline. Dovezile arată că majoritatea riscurilor online și a comportamentelor dăunătoare reflectă dinamica colegilor și modelele de relaționare existente, întărind necesitatea unor modele de prevenție care să îi pregătească pe tineri să navigheze în interacțiuni sociale complexe și în toate contextele.

Reflecția etică, ca parte a alfabetizării digitale, îi ajută pe copii să gândească critic despre implicațiile morale și sociale ale acțiunilor și experiențelor lor în mediile digitale. Aceasta abordare încurajează discuțiile orientate spre valori, luarea unor decizii atente, empatia și un simț în creștere al responsabilității, atât pentru sine, cât și pentru ceilalți. În plus, bunăstarea digitală include sănătatea fizică: utilizarea prelungită a ecranelor afectează organismul prin inactivitate și efort, ceea ce face esențial ca intervențiile să adreseze întregul spectru al implicării digitale a copiilor: social, emoțional și fizic.

Trebuie să avem conversații bazate pe valori cu copiii, conversații care să îi pregătească să navigheze prin această lume cât mai rezilienți și cât mai sănătoși posibil. Astfel încât să poată spune: „Mă retrag acum. Nu mai vreau să fac parte din această rețea. Îmi las smartphone-ul deoparte și mă întâlnesc cu prietena mea.”

interviu cu Silke Müller, iunie 2025

Recomandări:

Promovați o abordare echilibrată și incluzivă a alfabetizării digitale, care să depășească strategiile restrictive sau exclusiv protectoare, prin integrarea modulelor de siguranță online în programele existente, prin încurajarea unor obiceiuri sănătoase online/offline, prin predarea rezilienței la riscurile online și prin sublinierea potențialului tehnologiei de a sprijini creativitatea, incluziunea și libertatea de acțiune a elevilor.

Atenție pe etapele de dezvoltare ale copiilor și accent pe reziliența lor

Întrucât mediile digitale devin nelipsite din viața copiilor, o promovare a rezilienței digitale este mult mai importantă decât încercarea de a-i proteja pe copii de toate riscurile. Reziliența permite copiilor să gestioneze situații și să se recupereze după provocările online prin control emoțional, gândire critică și alfabetizare digitală. O abordare bazată pe puncte forte și adecvată vârstei recunoaște capacitățile în evoluție ale copiilor și sprijină dezvoltarea lor, în special în timpul adolescenței, când aprobarea din partea colegilor și statutul social joacă un rol esențial în starea de bine. În loc să evite adversitatea, copiii învață prin experiență ghidată și dialog să transforme provocările în oportunități de creștere. Inițiative precum modelul de Reziliență Digitală al Regatului Unit și Anul 2025 al Educației pentru Cetățenie Digitală al Consiliului Europei subliniază necesitatea unor abordări incluzive, bazate pe drepturi, care să îi pregătească pe copii pentru a participa în siguranță, empatic și cu încredere la viața online.

Recomandări:

Elaborați politici și inițiative adaptate dezvoltării copiilor și abordărilor diferențiate între grupele de vârstă (de exemplu, copilăria timpurie, copilăria mijlocie, adolescență) și aliniați protecțiile și sprijinul digital în consecință.

Promovați reziliența digitală ca o competență de bază prin încurajarea empatiei și a cetățeniei digitale pozitive, de exemplu prin promovarea unor programe care ajută copiii să înțeleagă impactul emoțional al comportamentului online, încurajând interacțiuni respectuoase și empatic.

Prejudiciile legate de reputație îi lovesc cel mai puternic pe adolescenți, deoarece statutul social contează atât de mult la această vârstă.

Interviu cu Charlotte Aynsley, mai 2025

Recunoașterea și integrarea diversității copiilor

Politicile privind bunăstarea digitală îi tratează adesea pe copii ca pe un grup uniform, ignorând diversele lor etape de dezvoltare, contextele sociale și circumstanțele de viață. Promovarea egalității digitale necesită o abordare incluzivă și intersecțională, care să ia în considerare identități care se suprapun, cum ar fi genul, dizabilitatea, statutul socioeconomic, etnia și geografia. Acești factori modelează felul în care copiii accesează și interacționează cu lumea digitală, iar modul în care sunt afectați contribuie, de asemenea, la disparități accentuate în incluziunea digitală. Strategiile trebuie adaptate pentru a reflecta aceste realități variate, pentru a asigura accesul echitabil la oportunitățile digitale și protecția împotriva pericolelor, în special pentru fete, copii cu dizabilități și cei proveniți din medii marginalizate.

Cercetările evidențiază faptul că cei din familii cu venituri mici, din zonele rurale și cei cu tulburări de neurodezvoltare se confruntă cu cele mai mari bariere în calea incluziunii digitale, fiind adesea lipsiți de tehnologie accesibilă și sprijin specific. Această excluziune poate duce la izolare socială, rezultate educaționale reduse și o expunere crescută la riscuri online. Fără un design centrat pe utilizator și politici incluzive, platformele digitale pot accentua inegalitățile existente. Prin urmare, o perspectivă intersecțională este esențială pentru a asigura că inițiativa de bunăstare digitală ajung și sprijină persoanele cele mai vulnerabile, permițând tuturor copiilor să participe pe deplin și în siguranță la viața digitală.

Recomandări:

Adoptarea unui cadru intersecțional în politici și practici care să abordeze nevoile grupurilor marginalizate și subreprezentate, recunoscând modul în care vulnerabilitățile suprapuse agravează riscurile digitale și excluziunea (Stefanidi, 2023; OECD, 2025b).

Asigurarea echității, incluziunii și adecvării la vârstă în toate inițiativa și programele care sprijină reziliența digitală și bunăstarea copiilor, prin includerea unui sprijin special pentru copiii proveniți din medii defavorizate, zone rurale, grupuri minoritare, copiii din familii cu venituri mici și cei cu dizabilități.

Utilizarea abordărilor bazate pe dovezi

În ciuda atenției tot mai mari acordate bunăstării digitale a copiilor, strategiile actuale duc adesea lipsă de o bază solidă de dovezi din cauza lacunelor în cercetare, a cadrelor de măsurare slabe și a subreprezentării grupurilor marginalizate acolo unde există dovezi. Acest lucru limitează eficacitatea intervențiilor, în special pentru copiii care se confruntă cu inegalitate și discriminare.

Dovezile rămân fragmentate, în special în ceea ce privește modul în care experiențele digitale modelează identitatea și normele sociale, cu puține analize intersecționale disponibile. Monitorizarea și evaluarea eforturilor de bunăstare digitală sunt inconsistente în Europa, iar puține școli evaluează sistematic impactul acestora. Pentru a îmbunătăți rezultatele, sunt necesare cadre robuste care să includă dimensiunile emoționale și civice ale cetățeniei digitale. Copiii, în special cei care se confruntă cu discriminarea, ar trebui să fie implicați activ și semnificativ în proiectarea cercetărilor sau în generarea de dovezi în general, precum și în eforturile de evaluare. Vocile lor trebuie reprezentate în mod autentic și trebuie să determine acțiuni concrete, în special pentru categoriile cele mai afectate de excluziune.

Recomandări:

Eliminarea lacunelor existente în cercetarea privind bunăstarea digitală a copiilor, în special în ceea ce privește intersecționalitatea, și consolidarea generării de dovezi dezagregate în funcție de vârstă, sex, etnie, dizabilitate și statut socioeconomic.

Stabilirea și sprijinirea unor sisteme de monitorizare și evaluare de bună calitate, pentru bunăstarea digitală a copiilor, prin investiții în dezvoltarea unor metodologii și instrumente robuste care să măsoare reziliența și bunăstarea digitală a copiilor în mod holistic.

Luați în considerare, de exemplu, un sistem de evaluare pentru aplicații și dispozitive – similar etichetelor nutriționale sau avertismentelor de conținut. O aplicație ar putea primi o etichetă verde care indică absența riscurilor comportamentale (cunoscute), în timp ce o alta ar putea fi marcată cu galben pentru a sugera o utilizare moderată și cu roșu pentru a semnaliza buna documentare a caracteristicilor de design care creează dependență. Aceste avertismente ar putea, teoretic, să intre în detalii specifice, cum ar fi: „Poate afecta semnificativ durata de atenție, controlul emoțiilor sau ciclurile de somn”.

Interviu cu Tyler Shores, mai 2025